

SARJAKUVAN TEKO KÄY LUONNOLLE

Vesa Katalsto

Saara Saarelan ohjaama *Hengittämättä & nauramatta* on historiallinen suomalainen elokuva siinä mielessä, että sen päähenkilö on ammatiltaan sarjakuvantekijä. *Superwomania* piirtävä Inka (Liisa Kuoppamäki) lähtee avomiehensä luota ovet paukkuun. Hän haluaa muuttaa itsensä ja kaiken ympärillään. Tuloksia syntyy, mutta ei välttämättä sellaisia, joita Inka halusi.

En muista tarkalleen, mistä idea päähenkilön ammatista lähti. Joka tapauksessa se oli hyvä tuki päähenkilön suuruuskuvitelmille itsestään. Inkan piirtämä hahmo on Superwoman, jolla on aikomus pelastaa maailma tuholta, lähinnä ekologiselta sellaiselta. Myös sarjakuvat korostivat päähenkilön tiettyä naiviutta ja haluttomuutta tai kyvyttömyyttä kasvaa aikuiseksi, kertoo käsikirjoittaja Vera Kiiskinen.

– Luen itse jonkin verran sarjakuvia, mutta en ole mikään ekspertti. Suomessa on mielestäni kiinnostavia tekijöitä, kuten Matti Hagelberg ja Kati Kovács. Hauskoja sarjoja tekee myös Claire Bretécher. Sarjakuvassa kiinnostaa se, että asioita voi käsitellä tosi ronskisti ja överisti loukkaamatta ketään. Art Spiegelmanin *Maus* on yksi koskettavimmista teoksista, mitä olen koskaan lukenut.”

Alkujaan Kiiskinen kirjoitti *Hengittämättä & nauramatta* -tarinan näytelmäksi, jota Lemmityt-työryhmä esitti marraskuussa 2000 kahdeksan kertaa. Katsomo oli aina loppuunmyyty. Kiiskinen ehdotti tarinaa elokuvaideaksi Saarelalle, jolta oli juuri sopivasti tilattu tunnin mittainen filmi.

– Elokuvan kuvausten seuraaminen oli omituista ja vähän tuskallistakin. Tuntui kuin mulla olisi ollut vauva, jota vain kaikki muut saavat hoitaa. Dialogia lyhennettiin roimasti. Esimerkiksi elokuvan ensimmäinen kohtaus oli noin kaksi sivua ja näytelmän alussa dialogia oli ainakin seitsemän.

– Elokuva on ohjaaja Saarelan luomus, näytelmä minun, molemmilla meillä on tietysti oma näkemysemme. Toisaalta Saara oli mielestäni erittäin uskollinen näytelmälle ja käsikirjoitukselle, Kiiskinen pohdiskelee.

Elokuvaversio sarjakuvat piirtänyt Maria Björklund tuli mukaan tuottaja Petri Jokirannan kautta.

– Kysyimme, olisiko hänellä kiinnostusta tai aikaa lähteä suunnittelemaan Superwoman-hahmoa ja maailmaa. Oli kiinnostavaa luoda hahmoja yhdessä Marian, Saaran ja tuottajan kanssa.

– Elokuvasta on tullut kiihkeitä kommentteja puolesta ja vastaan. Kuitenkin yleinen fiilis on ollut, että *H&N* on hauska ja toimiva elokuva, joka soljuu eteenpäin, Kiiskinen kehaisee lopuksi. ■

© Blind Spot Pictures

Saara Saarelan esikoispitkää elokuva *Hengittämättä & nauramatta* sai ensi-iltansa viime elokuussa. Se esitettiin televisiossa joulukuun alussa.